

ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Uitgangspuntennotitie 2019

Uitgangspunten voor de praktijk

Versienummer: 1.7
Datum: Februari 2018

ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Productnummer	
Omschrijving	Uitgangspuntennotitie 2019
Status	Conceptversie 1.7
Datum	Februari 2018
Opdrachtgever	Deelnemende partijen ODMH
Opgesteld door	Sake Kuipers

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Leeswijzer.....	4
2	Algemeen	5
2.1	Omgevingsdienst Midden-Holland	5
3	Cultuurtraject	6
3.1	Klantgerichtheid.....	6
4	Omgevingswet.....	6
4.1	Omgevingswet.....	6
4.2	Implementatie Omgevingswet.....	6
4.3	Digitaal Stelsel Omgevingswet.....	7
5	Duurzaamheid	7
5.1	Relatie energie en duurzaamheid en Regeerakkoord.....	7
5.2	Klimaatadaptatie.....	8
6	Bouw- en Woningtoezicht.....	9
6.1	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.....	9
6.2	Asbestdaken 2024.....	9
7	Bodem	9
7.1	Bodemdaling.....	9
7.2	Diffuse loodverontreinigingen.....	9
7.3	Rubbergranulaat.....	9

Bijlage: Inventarisatie bestuurlijke documenten

1 Inleiding

Voor u ligt de Uitgangspuntennotitie 2019. Hierin beschrijven wij de ontwikkelingen die vanaf 2019 van invloed kunnen zijn op de uitvoering van de werkzaamheden van de Omgevingsdienst Midden-Holland. Deze ontwikkelingen kunnen aanleiding geven tot aanpassing van het aanbod van producten naar onze opdrachtgevers. De opgenomen onderwerpen in deze uitgangspuntennotitie zijn in gezamenlijk overleg tussen de adviescommissies en de ODMH geïnventariseerd.

De geformuleerde vakinhoudelijke uitgangspunten zijn één van de bestanddelen om de jaarprogramma's 2019 vorm te geven. Deze jaarprogramma's stellen we in het derde kwartaal 2018 op en bespreken we met de individuele deelnemers.

De ODMH transformeert zich in 2019 verder van een min of meer traditionele uitvoeringsdienst naar een dienstverlenend kennisinstituut voor de fysieke leefomgeving, passend in het gedachtegoed van de toekomstige Omgevingswet.

1.1 Leeswijzer

De ontwikkelingen zijn geschreven vanuit de optiek van de gemeenten en de provincie. Welke ontwikkelingen in het fysieke domein komen op onze opdrachtgevers af, waar moeten zij op inspelen en wat betekenen deze ontwikkelingen voor de uitvoering van de taken van de ODMH.

Hoofdstuk 2 beschrijft een aantal algemene zaken ten aanzien van de ODMH. In hoofdstuk 3 wordt het cultuurtraject van de omgevingsdienst beschreven die niet los staat van de in hoofdstuk 4 beschreven ontwikkelingen rondom de Omgevingswet. Hoofdstuk 5 beschrijft een aantal duurzaamheidsthema's. In de hoofdstukken 6 en 7 worden onderwerpen met betrekking tot Bouw- en Woningtoezicht en Bodem behandeld.

2 Algemeen

2.1 Omgevingsdienst Midden-Holland

De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een **veilige, duurzame en gezonde leefomgeving**. Dit doen wij door de uitvoering van de milieutaken voor de hele regio en de provincie Zuid-Holland en de bouw- en woningtoezichttaken voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Zuidplas, Waddinxveen en de provincie Zuid-Holland.

De taken omvatten vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuregels en bouwregels. Daarnaast adviseert de ODMH en voert zij taken uit t.a.v. duurzaamheid, bodem, externe veiligheid, geluid- en luchtkwaliteit, archeologie, ecologie en milieueducatie. De dienst houdt ook toezicht op de kwaliteit en veiligheid van officiële zwemwaterlocaties voor het gehele grondgebied van de provincie Zuid-Holland en voert tevens voor de gehele provincie taken betreffende slootdempingen uit.

Bij de ODMH werken per 1 januari 2019 ruim 200 medewerkers. De Omgevingsdienst heeft vier afdelingen: Bedrijven, Expertise, Bouw- en Woningtoezicht en Bedrijfsvoering.

De ODMH kenmerkt zich door een sterke bedrijfsvoering, het leveren van gedegen kwaliteit (ISO gecertificeerd) en veel kennis en ervaring met taken in de leefomgeving. Daarnaast vindt de Omgevingsdienst de afspraken die gemaakt worden met de deelnemers erg belangrijk. Afspraak = afspraak, en hier houden wij ons als opdrachtnemer ook aan. De ODMH wil de klant centraal stellen. Onze klanten zijn inwoners, bedrijven en deelnemers.

De ODMH onderschrijft de doelstellingen van het maatschappelijk verantwoord ondernemen. De dienst zal dan ook investeren in een traject om meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de dienst te laten werken.

In de jaarrapportages wordt aandacht besteed voor de outcome resultaten. Op welke manier draagt de ODMH bij aan het bereiken van de doelen die door gemeenten en provincie zijn gesteld ten aanzien van de fysieke leefomgeving? De gemeenteraadsverkiezingen in maart en de daaruit volgende collegeprogramma's hebben mogelijk invloed op de gestelde doelen en daarmee op de taken die in 2019 door de ODMH worden uitgevoerd. Eventuele ontwikkelingen, volgend uit deze programma's, worden opgenomen in de jaarprogramma's 2019.

De aantrekkende economie en de bijbehorende toename van de werkgelegenheid heeft ook voor de ODMH gevolgen. Naar verwachting wordt het moeilijker vacatures te vervullen.

3 Cultuurtraject

3.1 Klantgerichtheid

Werken aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving in een samenleving die energiek mee wil doen. Dat vraagt een andere rol van overheden. De traditionele rollen, waarbij het primaat bij de overheid lag, zoals de *rechtmatige overheid* (bijvoorbeeld handhaving van wetten en regels) en de *presterende overheid* (bijvoorbeeld bescherming tegen milieurampen) worden aangevuld met nieuwe rollen gericht op samenwerking, co-creatie en faciliteren. Ook in Midden-Holland is deze beweging ingezet.

Voor de ODMH als uitvoerende dienst (lokaal verlengd bestuur) vraagt dit om het ontwikkelen van competenties als proactief en integraal werken, voeren van een goede stakeholderdialoog en adviseren in termen van oplossingen en scenario's (van 'nee, tenzij..' naar 'ja, mits ..' beweging) . We staan voor de uitdaging om ons te ontwikkelen op deze competenties, waarbij geldende wet- en regelgeving altijd het kader blijft. Uiteindelijke doelstelling van het traject is dat we onze professionaliteit nog beter in dienst stellen ten behoeve van de opgaven van onze opdrachtgevers en hun stakeholders.

Om deze volgende stap in klantgerichte dienstverlening te zetten, zijn we in 2017 een cultuurtraject gestart. Hierbij wordt onder andere gewerkt met de zogenaamde klantreizen die onder het landelijk programma 'Aan de slag met de Omgevingswet' zijn ontwikkeld. Klanten zijn in dit verband onze opdrachtgevers, burgers en bedrijven. ODMH-breed wordt de dienstverlening bezien in het licht van klantbeleving . Ook onze klanten gaan betrokken worden in dit traject dat doorloopt in 2019.

4 Omgevingswet

4.1 Omgevingswet

De Omgevingswet zal naar verwachting 1 januari 2021 in werking treden. De Omgevingswet bundelt tientallen wetten op het gebied van o.a. ruimte, wonen, milieu en natuur tot één wettelijk stelsel. De huidige wettelijke instrumenten worden gebundeld tot zes kerninstrumenten, waaronder de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan.

De Omgevingswet gaat uit van integraliteit. Dit betekent dat ook het proces van vergunningverlening en advisering integraal moet worden vormgegeven. Hierbij wordt naast gemeenten, provincie en ODMH, ook de Veiligheidsregio, GGD en waterschappen betrokken.

4.2 Implementatie Omgevingswet

De ODMH heeft een faciliterende rol bij de implementatie van de Omgevingswet. Het tweemaandelijks regionaal overleg Omgevingswet wordt ook in 2019 voortgezet. In dit overleg vindt afstemming plaats over de implementatietrajecten van de Omgevingswet. Deelnemers aan dit overleg zijn de projectleiders van gemeenten, PZH, Veiligheidsregio HM, GGD HM, waterschappen, Rijkswaterstaat en de bestuurlijke regio Midden-Holland.

Voor de ODMH zijn de belangrijkste implementatiesporen het cultuurtraject, het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en aanpassing van de werkprocessen. Een aantal zaken die in 2019 o.a. aan de orde komen, zijn het deelnemen aan (pilots van) gemeentelijke/provinciale trajecten om te komen tot een Omgevingsvisie en Omgevingsplan/Omgevingsverordening; ontwikkeling van het toekomstig productenboek van de ODMH en de bevoegdheidsverschuiving van provinciale bodemtaken naar gemeenten.

4.3 Digitaal Stelsel Omgevingswet

In 2017 is in het landelijk traject, in nauwe samenwerking met eindgebruikers, gebouwd aan onderdelen van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). N.a.v. het advies van het 'Bureau ICT Toetsing' (BIT) en het hierop volgende rapport van de Taskforce Complexiteitsreductie zal in 2018 op punten bijstelling plaatsvinden m.b.t. het ambitieniveau van het stelsel. Dit betekent dat minder of, op punten, juist méér functionaliteit wordt ontwikkeld of dat bepaalde informatievoorzieningen minder gevuld zullen zijn bij inwerkingtreding van de wet.

Uitgaande van de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2021 zal 2019 naar verwachting in het teken staan van het testen van koppelvlakken naar de verschillende door het DSO op te leveren bouwstenen. Binnen de ODMH is aansluiting middels Digikoppeling en STUF-standaarden (voor administratieve gegevens) en geo-webservices (voor het betrekken van geografische informatie) al de bestaande situatie.

Ook met het oog op de Omgevingswet wordt van de overheid steeds meer transparantie en actieve openbaarmaking van documenten verwacht. Het is de wens dat inwoners, bedrijven en de overheid zoveel mogelijk over dezelfde informatie beschikken. De ODMH is hier al mee bezig, onder andere via de digitale 'Atlas bodeminformatie', en zal dit verder uitbreiden.

5 Duurzaamheid

5.1 Relatie energie en duurzaamheid en Regeerakkoord

Het regeerakkoord 2017-2021 gaat uit van een hogere energieambitie dan tot nu toe was afgesproken. De regeringspartijen onderkennen dat het anders de klimaatdoelstellingen van Parijs niet haalt. Voor deze regeerperiode en daarna is daarom voor alle partijen een steeds toenemende inspanning voorzien. Wat die inspanning inhoudt wordt onder andere in de bestuursakkoorden met lagere overheden, de maatschappelijke dialoog en het aangepaste Energieakkoord 2.0 uit 2018 vastgelegd. De hierin gemaakte afspraken zullen worden verankerd in een klimaatwet. Dat betekent dat voor alle partijen de vrijblijvendheid van maatregelen voor de energietransitie zal verdwijnen.

Tegelijk leggen de regeringspartijen de regie voor een flink deel van deze maatregelen bij de decentrale overheden, veelal op regionaal niveau. Een voorbeeld hiervan is het voornemen om voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving gemeenten te verplichten tot het opstellen van plannen die leiden tot een programmatische aanpak van bijvoorbeeld de verduurzaming van particuliere woningen. Om van aardgas voor verwarming van de gebouwde omgeving af te komen, zal ook het opstellen van warmtetransitieplannen in samenwerking met andere overheden, netbeheerders, woningcorporaties etc. straks tot de verplichtingen behoren.

De provincie Zuid-Holland heeft eigen vergaande ambities, die direct aansluiten bij deze rijksplannen. Naar verwachting zullen die ambities vanaf de provinciale verkiezingen in 2019 nog verder toenemen en hun beslag krijgen in provinciale regelgeving, mede gebaseerd op de provinciale omgevingsvisie. Daar staat tegenover dat de nieuwe regels ook meer ruimte zullen geven voor gemeenten om hun eigen ambities waar te maken.

De gemeenten in Midden-Holland hebben ook hoge ambities die in 2019 en later toenemend extra inzet zal vragen in de energietransitie.

Het voorstel van het bestuur van de ODMH om na 2018 ook in 2019 en daarna in te zetten op extra deskundigheid en uitvoeringskracht bij de ODMH, sluit aan bij de aankomende verplichtingen vanuit rijk en provincie. Bij al deze ontwikkelingen is het van belang, dat er een goede afstemming is tussen de activiteiten op gemeentelijk, regionaal en bovenregionaal niveau.

Gegeven de opgave en het belang ervan, is het logisch dat het Rijk door ook aan moet gaan bijdragen.

5.2 Klimaatadaptatie

De mogelijke gevolgen van een klimaatverandering zullen ingrijpend zijn. Voorbereiden op deze verandering ligt voor een deel in ruimtelijke adaptatie, voor een deel in bewustzijn van de bevolking en voor een groot deel in de samenwerking tussen diverse overheden onderling en met de maatschappelijke partners. Voor de regio Midden-Holland betekent dit ten eerste het in kaart brengen van de effecten van klimaatverandering en van de economische, sociale en ecologische gevolgen.

Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) voorziet in een integrale aanpak van wateroverlast, hittestress, droogte en overstromingen. Deze aanpak start met het uitvoeren van een stresstest die elke gemeente en waterschap uiterlijk in 2019 moet hebben uitgevoerd. Het DPRA gaat ervan uit dat de stresstest elke zes jaar herhaald wordt om de effecten van de genomen maatregelen te kunnen volgen. In de gemeenten waar al een stresstest is uitgevoerd, hoeft dat niet opnieuw te gebeuren.

In de stresstest wordt gekeken naar de kwetsbaarheid van zowel het stedelijk als landelijk gebied. Speciale aandacht is er voor de kwetsbaarheid van vitale en kwetsbare functies, en ontwikkelingen die de kwetsbaarheid verergeren, zoals bodemdaling.

Door de ervaring met het toepassen van reken- en analysetools en geografische informatiesystemen kan de ODMH voor de regio deze effecten in beeld brengen. Op basis van de hieruit voortkomende informatie kunnen ambities en doelen worden geformuleerd. Het thema kan in de duurzaamheidsvoorlichting en –educatie van de ODMH worden ingebed om de noodzakelijke bewustwording te bewerkstelligen.

Afstemming over dit thema vindt plaats tussen de ODMH en het ambtelijk overleg Ruimte en Wonen van de regio Midden-Holland.

6 Bouw- en Woningtoezicht

6.1 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Op verzoek van minister Plasterk (toenmalig minister van Wonen en Rijksdienst) heeft de Eerste Kamer op 11 juli 2017 besloten om de stemming over de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen uit te stellen. Eerder al had de minister toegezegd dat de wet in ieder geval niet vóór 1 januari 2019 in werking zal treden. Verwacht wordt dat de wet wordt aangepast, maar op dit moment is nog niet duidelijk op welke wijze en wanneer. Afhankelijk van de wijzigingen zou het kunnen dat de wet eerst opnieuw aan de Tweede Kamer voorgelegd moet worden. Het onderwerp valt nu onder minister Ollongren van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

6.2 Asbestdaken 2024

In 2019 zal, naar verwachting, in alle BWT-gemeenten en in Alphen aan den Rijn de inventarisatie van asbestverdachte daken zijn afgerond. Het percentage ernstig verweerde daken ligt ruim onder de 10 %. Voor deze daken kan de ODMH indien de betreffende gemeente dit wil, een handhavingstraject volgen. De datum van inwerkingtreding van het verbod op asbesthoudende daken staat overigens nog steeds niet vast, vermoedelijk is dit 1 januari 2024.

7 Bodem

7.1 Bodemdaling

Bodemdaling is in een groot deel van Midden-Holland een probleem. Verzakkende straten, beschadigde rioleringen en waterproblemen zorgen voor veel overlast, verpaupering en hoge kosten voor gemeenten, inwoners en ondernemers. In gemeenten met een slappe bodem zijn de kosten aan infrastructuur circa vier keer hoger dan in gemeenten op zandgronden. Bestuurlijk is er veel draagvlak voor het tegengaan of verminderen van bodemdaling. Gemeenten in de regio Midden-Holland zijn aangesloten bij het Platform Slappe Bodem. In de 'Strategische Agenda Regio Midden-Holland' is opgenomen dat de regio kan dienen als proeftuin voor innovatieve oplossingen om gevolgen van bodemdaling onder controle te krijgen.

De ODMH ziet steeds meer innovaties die de aanpak van bodemdaling moeten ondersteunen, maar die vaak stuk lopen op beperkende wetgeving. Samen met de gemeenten is de ODMH continue op zoek naar oplossingen en in gesprek met de betreffende ministeries om wetgeving aan te laten passen. De Omgevingswet biedt mogelijk kansen. Tot die tijd kunnen enkele experimenten doorgang vinden onder het zorgplichtprincipe van de Wet milieubeheer en Wet bodembescherming.

7.2 Diffuse loodverontreinigingen

Diffuse loodverontreinigingen blijven de komende jaren aandacht vragen nu uit onderzoek blijkt dat het effect van loodverontreinigingen groter is dan altijd gedacht. Aanvankelijk wordt ingezet op communicatie naar inwoners om contact met grond te minimaliseren. De provincie Zuid-Holland beziet of er onderzoek moet worden gedaan naar kinderspeelplaatsen en of een subsidieregeling kansrijk is. Het onderzoek en eventuele subsidieregeling worden in 2019 uitgerold.

7.3 Rubbergranulaat

RIVM voert onderzoek uit naar de milieurisico's van het gebruik van rubbergranulaat op kunstgrasvelden. Dit naar aanleiding van aandacht in de media over de mogelijke uitspoeling van

stoffen uit rubber naar de onderliggende bodem en het oppervlaktewater. Medio 2018 worden de resultaten van dit onderzoek verwacht. Sportaccommodaties vallen onder regulier Wm-toezicht, maar tot voor kort is er in Nederland relatief weinig aandacht geweest voor de milieurisico's van rubbergranulaat. In 2018 zal afhankelijk van de uitkomsten van het RIVM-onderzoek worden bezien of het toezicht in Midden-Holland moet worden geïntensiveerd. Dit leidt in 2019 mogelijk tot intensiever regulier toezicht of een projectmatige aanpak van het toezicht op kunstgrasvelden met rubbergranulaat.

